

פרוטוקול מס' 17/ב

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי, י"א
בשבת תשי"ג (27.1.53) בשעה 8.30

ב ו ר כ ח ד: י. קליבנוב - סגן יו"ר הכנסת.

חברי הוועדה:

- ד. בר-רב-האי - היו"ר
- ע. איכילוב
- ב. אזניה
- י. אורי
- י. בר-יהודה
- ש. גרדי
- מ. וילנר
- ק. כהנא
- ש. לורנץ
- ע. מיסון
- מ. נורוק
- א. רזיאל-נאור
- א. סטופ
- סיעף אלדין אלזועבי
- י. שפירא

מוזמנים:

- מ. דווסטי - מזכיר הכנסת
- א. צירון - סגן מזכיר הכנסת.

ח ס ר ד:

- ש. בבה
- א. דויטש
- ה. ברגר
- א. כלפון
- י. ניצני
- ד. אברי
- י. רפאל
- ח. רובין

- א. סדר-היום: א. חילופי גברי בוועדת המשנה לענייני טכסים לאומיים.
- ב. הקצבת זמן לדיון בהודעת שר האוצר.
- ג. פניית ועדת המבקחה בענין נושא חדש - שאלה שנתעוררה בשעת הדיון בחוק התחבורה.
- ד. זכותם של חברי הכנסת לקבל פרסומי הממשלה.
- ה. בחירת סגן יושב-ראש הכנסת.
- ו. הצעת חבר הכנסת וילנר לדון בהתנהגותו של חבר הכנסת זיסמן בישיבת הכנסת ביום 10.1.53.
- ז. תקנון הכנסת.

א. חילופי-גברי בוועדת-המשנה לענייני טכסים לאומיים:

הי"ר ד. בר-רב-האי:
בזמנו בחרנו בוועדת משנה לטכסים לאומיים, ואז החלטנו, כי חבר הכנסת רוזן ישמש כרכז הוועדה. ביצתיים חלו כמה שינויים, וחבר הכנסת רוזן הועלה בתפקידו, ואילו חבר הכנסת רוזנברג עזב את ועדת הכנסת ובמקומו חזר חבר הכנסת נורוק. על-כן, אני מציע שחבר הכנסת הררי יבוא במקומו של חבר הכנסת רוזן, וחבר הכנסת נורוק במקומו של חבר הכנסת רוזנברג. כן, אני מציע, שחבר הכנסת הררי, ירכז את ועדת-המשנה הזו.

ה ד ח ל ט

חילופי-הגברי הבאים יחולו בוועדת המשנה לענייני טכסים לאומיים:

חבר הכנסת י. הררי יבוא במקומו של חבר הכנסת פ. רוזן, וחבר הכנסת מ. נורוק יבוא במקומו של חבר הכנסת י. ש. רוזנברג. חבר הכנסת י. הררי ירכז את ועדת-המשנה.

ב. הקצבת זמן לדיון בהודעת שר האוצר:

הי"ר ד. בר-רב-האי:
עלינו לקבוע זמן לדיון בהודעת שר האוצר. לאחר הדיון על האבטלה - אני מציע 4 שעות.

י. בר-יהודה:
את הזמן יש להקציב לא לפי מספר החברים היושבים באולט, אלא בהתאם לחשיבות הנושא. במקרה זה אני מציע להקציב לדיון 6 שעות.

מ. וילנר:
מכיון שלא ידוע לנו תכנו של גאום שר האוצר - אני מציע לדחות את הדיון בו ליום שני הבא, כדי שנוכל להתכונן לו כולנו. אני מציע 7 שעות.

י. שפירא:
כבר בישיבה הקודמת טענתי, שי במידה שהדיון מרוכז יותר - תועלתו אף היא מרובה יותר. אך הצעתי אז לא להתחיל דוקא בקיצוצים בדיון על נושא כאוב כמו האבטלה. אני מציע לראות את הדיון באבטלה ואת הדיון שיתקיים היום כחלק אחד של אותו קוטמפלקס. על-כן אני מציע להקציב לדיון 3 שעות.

הי"ר ד. בר-רב-האי:
אפשר לקבל הצעה זו, עם הבטחת מינימום של 15 רגע לסיעות הקטנות.

י. בר-יהודה:
אני מוכן לקבל הצעה של 3 שעות, ותוספת של 15 רגע לסייעתי, נוסף להבטחת 15 רגע לסיעות הקטנות.

י. אורי:
אני הייתי מציע להסתפק בשמיעת הודעת שר האוצר, מבלי לקיים דיון אחריה. אך מכיון שהצעתי זו בודאי לא תקבל - אני מציע לא לפצל את הדיון ולסיים אותו עוד השבוע - לא לדחותו לשבוע הבא.

ע. איכילוב:

אני מציע להקציב לדיון 4 שעות.

אשר לשאלה העקרונית אני מציע להטיל על ועדת
משנה לביא הצעות לקביעת זמן לדיונים.

מ. רונטי:

ברצוני להזכיר לחברי הוועדה, כי הובטח לקיים
דיון זה, כבר לפני 4 שבועות - ועל-כן אין
בו חידוש לחברי הכנסת. יתר-על-כן, סדר-היום של השבוע הוכן בהתחשב עם
כך שהדיון יתקיים כבר היום, ועל-כן לא נוכל להעמיד כסדר-היום פעיפים
שלא הופיעו בו תחילה.

מ. וילנר:

אינני עומד על-כך שהצעתי לדחות את הדיון
תועמד להצבעה.

י. שפירא:

אני מציע 3 שעות והבטחת מינימום של 10 רגעים
לסיעות הקטנות.

י. בר-יהודה:

3 שעות בתוספת של מינימום לסיעות הקטנות, מגיעות
לארבע שעות.

י. שפירא:

אני מצטרף להצעה של 4 שעות.

ה ו ח ל ט

א. להקציב לדיון 4 שעות.

ב. הסיעות הקטנות תקבלנה מינימום
של 15 רגע.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

עלינו לקבוע לאיזו ועדה להעביר את שאלת קביעת
הזמן לדיונים. אני מציע שוועדת המשנה לתקנון
תטפל בדבר.

י. הררי:

בשעת דיון זה, יש לדון גם בסדר הופעת הסיעות
לאחר הודעת הממשלה, לפי השיטה הנהוגה כיום,
מדברת ראשונה הסיעה הגדולה שבאופוזיציה, ואחריה יתר הסיעות, ויוצא שלבסוף
סיעת מפא"י מופיעה עם כמה וכמה נואמים, האחד אחרי השני.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

השאלה השניה, שיש לדון בה, היא שכל עוד לא
מדברות כל הסיעות, אין נותנים לסיעה שניה להופיע בפעם השניה. נוהג
זה ירשנו ממועצת המדינה הזמנית, וזוהי אחת הסיבות שלבסוף נשארים כמה
וכמה נואמים מסיעה אחת.

ה ו ח ל ט

ועדת המשנה לתקנון תטפל
בשאלת סדר הופעת הסיעות
לאחר הודעת הממשלה.

ג. פניית ועדת החוקה בענין נושא חדש - שאלה שנתעוררה בקשר לתיקון חוק התעבורה:

י. שפירא:
אני הצעתי לכתוב באותו סעיף הדין בסמכותו של השר, כי יש להתנות סמכות זו באשורה של ועדת הכספים. אצלנו קיים עקרון, כי כל עניני המסים חייבים לקבל אישור ועדת הכספים של הכנסת, ומכיון שכאן באים לקבוע את סמכותו של השר, באה הצעתי הזו, כדי לקבוע תנאים לסמכות זו.

י. הררי:
הצעת התיקון לחוק התעבורה, היא כל-כך רחבה וכוללת, עד כי כמעט ולא נשאר דבר בה מן החוק הקודם. לכן, מכיון שדנים בכל החוק, כלומר בסעיפים המתקנים את רובו של החוק, אינני רואה כל מקום לבוא ולטעון, כי יש כאן נושא חדש. זה אינו נושא חדש.

י. ברוך-יהודה:
מכיון שבין-כך דנים כאן על סמכותו של השר, וההצעה היא רק כיצד לתת לו סמכות זו - אין בכך כל נושא חדש.

ה ר ח ל ט

הצעתו של חבר הכנסת י. שפירא
בשעת הדיון בתיקון לחוק התעבורה,
אינה מהווה נושא חדש.

ד. זכותם של חברי הכנסת לקבל פרסומי הממשלה:

י. הררי:
יש לציין, כי בכמה מקרים שחבר כנסת פנה בבקשה להמציא לו את פרסומי הממשלה - ולא בא על-כך כל סידור מטעם המשרד הנידון - נשלחים הפרסומים המבוקשים, רק במשך חודש, חודשיים, ואילו אחר-כך חדלים לשלוח אותם, ויש לחדש את הבקשה.

אינני יודע בשביל מי מוציאה הממשלה את פרסומיה. אך אינני מתאר לי שחברי הכנסת אינם צריכים להכלל ברשימת האנשים המקבלים פרסומים אלה. למשל, "גוילי אש" - דאיתי את רשימת האנשים המקבלים ספר זה - שמחירו - 10 לירות - ואינני מנין מדוע לא יקבלו אותו חברי הכנסת. ייתכן, שיש לקבוע תיקון, שלפיו פרסומים, העולים במחיר רב - תבוא עליהם הוראה מיוחדת. אך, בדרך-כלל, יש להקפיד על-כך שחברי הכנסת יקבלו את אותם הפרסומים שהם מעוניינים בהם.

י. ברוך-יהודה:
לדעתי, כל מי שבא להגביל את זכותם של חברי הכנסת לקבל פרסומי-הממשלה, מזלזל בכבוד המוסד וחבריו. ייתכן, שיש בין 120 חברי הכנסת 2 חברים המעוניינים לאסוף כל חומר, בלי יוצא מן הכלל. אך, יותר סבובד יהיה לא לשים לב לכך, ובגללם לקבוע הגבלות, מאשר לא לקבוע כל סייגים ולא להגביל את זכותם של חברי הכנסת. שנית, אין להסכים לכך, שפקיד במשרד זה או אחר, יקבע מה דרוש לחבר הכנסת, ומה אינו דרוש לו.

אני מציע לפנות בכתב לכל הסיעות בכנסת, ולבקש מהן להסביר לחבריהן, כי במקרה שהפרסומים הנדרשים עולים ביותר רב, ישקלו היטב אם אמנם יש להם צורך בהם.

י. אורי:
ישנם כמה וכמה פרסומים, היכולים להמצא בספריית הכנסת, וחברי הכנסת המעוניינים בהם, יכולים לעיין בהם בספריית הכנסת. אני מצטרף להצעה לפנות בכתב לסייעות ולהסביר להם את הצד המוסרי שבדבר.

ב. אזניה:

הצעתי היתה, כי לא נסתפק בפניה לחברי הכנסת, אלא בקבע ועדה - מורכבת מכל הסיעות - והיא תחליט מה הם הפרסומים שחברי הכנסת רשאים לבקשם, בהתחשב אם ההוצאות הכרוכות בכך. לא תהיה בכך כל מסקנה חוקית. הוועדה תייעץ, והחבר רשאי יהיה לקבל את דעתה או לא.

ש. גרידי:

אני מציע כי כל פרסום שמחירו למעלה מ-10 לירות, יינתן לחבר הכנסת רק לאחר שיקבל לבקשתו את אשורו של יושב-ראש הוועדה המתאימה.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

אין כל ספק בדבר, כי חבר הכנסת רשאי לדרוש ולקבל את כל פרסומי הממשלה. אנו נתקלנו בבעיה זו, לא בקשר עם "גוילי אש", אלא בקשר להתנגדותו של משרד המדידות של הממשלה, להמציא שורה של מפות, שחברי הכנסת ביקשו אותן. הפקיד הממונה הרשה לעצמו, לפי דעתי, צורת מכתבים בלתי-נאותה, וכן ניסה לפרש את החוק - ואין זכותו לעשות כן.

מאידך, אין הבעיה כל-כך פשוטה, כפי שהיא נראית. יוצא, שהמפה בקנה-מדה 1:10000 תכלול 1000 עמודים, ומפה שניה בקנה-מדה של 1:20000 תכלול 265 עמודים, שמהם הוצאו כבר 160, ומחירן בשוק - 80 ל"י. 4 חברי כנסת הזמינו מפות אלו. כל יתר המפות, בקנה מידה 1:50000 ומפות דרכים נשלחו לתערוכתן.

אשר למשרד המדידות - ברור לי, כי עלינו לפנות לשרת העבודה. אך מכיון שהשאלה יותר מקיפה, אני מציע להזמין לישיבה הבאה את נציג הממשלה, כדי לברר אתו את הטכניקה של הדברים.

מ. רוזטי:

המדפיס הממשלתי שייך למשרד ראש הממשלה.

י. שפירא:

אני מציע לפנות לראש הממשלה, ולהפנות את תשומת לבו לכך, כי משרדי הממשלה אינם מקיימים את חוק החסינות - הסעיף הקובע שחברי הכנסת זכאים לקבל את כל חומר פרסום הממשלה. במכתב זה, יש לציין גם, כי ועדת הכנסת נתנה את דעתה על-כך, כי יכולים להיות מקרים שמיצוי החוק עד תומו, עלול להכביד יתר על המידה על תקציב המדינה, ולכן הקיסמה ועדה - אותה ועדה שהציע חבר הכנסת אזניה.

י. אורי:

אינני מקבל את הצעתו של חבר הכנסת שפירא. אני מציע להחליט, כי ועדת הכנסת דבה בענין זה ומאשרת את ההנחות הכלחלות בחוק החסינות, כי חברי הכנסת רשאים לקבל כל פרסומי הממשלה. במקרים שהדבר כרוך בהוצאות רבות - יפנה המשרד המתאים ליושב-ראש ועדת הכנסת.

י. בר-יהודה:

אני מציע, לא לפנות למשחים, ולא להודיע להם, כי אפשר לפנות ליושב-ראש ועדת הכנסת, אם באשר דבר זה ימדיץ אותם לפנות.

שנית, על היושב-ראש להגיב על תשובתו הבלתי-מתאימה של הפקיד, המסרב להמציא את הפרסומים. המו-כן יש לפנות לחברי הכנסת אשר ביקשו את המפות הנידונות, ולהסביר להם כי המדובר הוא ב-1000 וב-300 גליונות; ולסיעות בבקשה שהן להסביר לחבריהן, כי רצוי לא לבקש פרסומים, הכרוכים בהוצאות רבות.

ה. ח. ל. ט.

- א. על הי"ר להגיב על תשובתו הבלתי-מתאימה של הפקיד המסרב להמציא את הפרסומים.
- ב. לפנות לחברי הכנסת אשר ביקשו את המפות, הנידונות, ולהסביר להם כי המדובר הוא ב-1000 וב-265 גליונות.
- ג. לא לפנות למשרד הממשלה בענין זה.
- ד. לפנות לסיעות ולבקש מהן להסביר לחבריהן שרצוי לא לבקש פרסומים, הכרוכים בהוצאות רבות.

ה. בחירת סגן יושב-ראש הכנסת:

הי"ר ד. בר-רב-האי:
 זכור לכם בודאי, כי בזמנו החליטה ועדת הכנסת, שאם כי אינה מקבלת את הטועם של מפ"ם, אין היא שוללת את זכותה להציע טועם אחר, במקומה של חברת הכנסת ח. למדן. לוועדה, לא היתה כל הצעה לכנסת, והכנסת - בשעת בחירת סגן יושב-ראש במקומו של חבר הכנסת טרלין - החזירה בעיה זו לוועדת הכנסת. סבותה של מפ"ם להציע את טועמה, כהטתייגות לכנסת, אם כל החוצאות הברורות טראש, בנוגע ליחסי הכוחות.

י. בר-יהודה: אני מבקש לאפשר לי להתייעץ בסיעתי בענין זה.

ה. ה. ח. ל. ט.

לדחות את הדיון לישיבה הבאה.

ו. הצעת חבר הכנסת וילנר לרון בהתנהגותו של חבר הכנסת זיסמן בישיבת הכנסת ביום 19.1.53, וכן בישיבות קודמות:

הי"ר ד. בר-רב-האי:
 חבר הכנסת וילנר מבקש מאת ועדת הכנסת לרון בשאלה זו. אך נפק רב הוא, אם אנו רשאים לרון בו, מכיון שאין ועדת הכנסת נכנסת לעניינים בין חבר כנסת אחד לחבר אחר. אם הוועדה תחליט לכלול שאלה זו בסדר-יומה - נדחה את הדיון מה לישיבתנו הבאה.

ט. וילנר: אין זו הפעם הראשונה שוועדת הכנסת מתבקשת לרון מעניינים מסוג זה.

ברור שיכולות להיות התרגשויות בכנסת, אך חבר הכנסת זיסמן - זו הפעם השניה - מנסה להשתמש בכוח הזרוע. אני יכול להביא לכם את כל העתונים, שבהם נמסר כי חבר הכנסת ניסה להשתמש באלימות, ולהרים יד על חבר כנסת שני בזמן ישיבת הכנסת. דבר כזה עוד לא אירע בכנסת - אפ"ש כאן מקרה מיוחד. על-כן, גם אם ועדת הכנסת לא דנה עד כה במקרים מסוג זה - הרי לא היו כאלה, ואם הופיע מקרה כזה - עליה לרון בו.

י. בר-יהודה: אם אמנם קרה כדבר הזה, וחבר כנסת אחד השתמש בכוח הזרוע לגבי חבר כנסת שני - עלינו לרון במקרה זה. אך, כמובן, איננו יכולים לרון מבלי שהחבר הנאשם יוזמן לכאן. אני מציע לבחור בוועדת משנה בת 3 חברים, שתברר, אם אמנם יש כאן מקום לתלונה - לאחר שתשמע את שני הצדדים - ואם תמצא שאמנם כן הדבר, תביא אותו למליאת הוועדה לדיון.

א. טטופ: חבר הכנסת וילנר טען, כי חבר הכנסת זיסמן רצה להשתמש בכוח הזרוע - כל עוד לא נעשה הדבר הזה, אין מקום לרון בו.

י. אורי: אני ראיתי את חבר הכנסת זיסמן הולך לכוון דלת האולם, ולא עלה בדעתי כלל שהוא רוצה להשתמש בכוח-הזרוע, כפי שטוען חבר הכנסת וילנר.

י. שפירא: כשם שחבר הכנסת זיסמן הלך לכוון הדלת, פנה חבר הכנסת טובי לכוון הספרייה - אך ענין זה נגמר בלא-כלום. אני מציע לעבור אאלסדר-היום גם על הקובלנה נגד חבר הכנסת זיסמן, וגם על הקובלנה נגד חבר הכנסת ת. טובי - שאני העליתי אותה.

ש. גרידי:
אני תומך בהצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה. אני
מציע שהמאשם יגיש תלונה ליושב-ראש הוועדה,
ולאחר שהוועדה תשמע את שני הצדדים, תחליט אם יש להעמיד את הענין בסדר-יומה
ואם לא.

הי"ר ד. בר-רב-האי: הצעה זו פירושה, כי אנו מעמידים דבר זה על סדר-יומה
של הוועדה.

י. בר-יהודה:
בשעה שחבר הוועדה מגיש תלונה - אנו חייבים להעמידה
בסדר-היום. איננו רשאים לסרב להעמידה, מבלי לשמוע
תחילה את הנאשם והמאשם. לכן, אני מציע, כי בכל מקרה כזה, תחליט על-כך
ועדה בת 3 חברים, שהיא תשמע את שני הצדדים, ותחליט אם יש מקום לדיון או
אין.

י. שפירא:
לאחר ששמענו את הקובלנה, יכולה הוועדה להחליט,
אם יש צורך לשמוע גם את הנאשם או אין.

ה ו ח ל ט

אין מקום להעמיד בסדר-יומה
של הוועדה את הצעתו של חבר
הכנסת וילנר.

ז. תקנון הכנסת:
בישיבתה הבא של הוועדה, בדון בסדר הדיונים
על התקציב. ועדת הכספים אינה יכולה להחליט
בענין זה.

י. שפירא:
אבקש להעביר לוועדת המשנה לתקנון את השאלות
הבאות:

א. אם יושב-ראש הכנסת קורא את ההצעות להצבעה -
או המציעים עושים זאת. אם יושב-ראש הכנסת - הרי אפשר להרחיק לכת עוד
יותר, ולמסור את קריאת ההצעות למזכיר הכנסת.

ב. סדר ההצבעה של הצעות אלטרנטיביות ומנוגדות.

הי"ר ד. בר-רב-האי:
ועדת המשנה לתקנון דנה באדיקות בבעיה של
סדר ההצבעות במקרה של הצעות אלטרנטיביות
ומנוגדות.

הישיבה נבעלה בשעה 10.30
=====